

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. juuli 2026
(OR. en)

8285/26

Institutsioonidevahelised
dokumendid:
2026/0076 (NLE), 2026/0077 (NLE)

RECH 172
COASI 69

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Jaapani valitsuse vaheline leping,
mis käsitleb Jaapani valitsuse osalemist liidu programmides

ÜHELT POOLT EUROOPA LIIDU
JA TEISELT POOLT JAAPANI VALITSUSE VAHELINE
LEPING,
MIS KÄSITLEB JAAPANI VALITSUSE OSALEMIST LIIDU PROGRAMMIDES

EUROOPA LIIT (edaspidi „liit“)

ühelt poolt ning

JAAPANI VALITSUS

teiselt poolt,

edaspidi eraldi „lepinguosaline“ ja koos „lepinguosalisel“,

SOOVIDES luua lepinguosaliste vaheliseks koostööks püsiva raamistiku koos selgete tingimustega Jaapani valitsuse osalemiseks liidu programmides ja tegevustes, samuti mehhanismi, mis hõlbustaks sellist osalemist konkreetsetes liidu programmides ja tegevustes,

VÕTTES ARVESSE lepinguosaliste ühiseid eesmärke, väärtusi ja tugevaid sidemeid, mis on loodud muu hulgas 30. novembril 2009 Brüsselis koostatud Euroopa Ühenduse¹ ja Jaapani valitsuse vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepinguga ning 17. juulil 2018 Tokyos koostatud ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Jaapani vahelise strateegilise partnerluse lepinguga, ning tunnistades lepinguosaliste ühist soovi oma suhteid ja koostööd edasi arendada, tugevdada, stimuleerida ja laiendada,

¹ Vahetades 29. märtsil 2011 verbaalnoote, milles viidati 30. novembri 2009. aasta verbaalnoodile, tunnistasid Euroopa Liit ja Jaapani valitsus, et 30. novembril 2009 Brüsselis koostatud Euroopa Ühenduse ja Jaapani valitsuse vahelises teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingus sisalduvaid viiteid Euroopa Ühendusele käsitatakse viidetena Euroopa Liidule.

TUNNISTADES lepinguosaliste teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas tehtava rahvusvahelise koostöö aluseks olevate ühiste põhiväärtuste ja põhimõtete olulisust, nagu eetika ja ausus teadusuuringutes, sooline võrdõiguslikkus ja võrdsed võimalused, ning lepinguosaliste ühist eesmärki edendada ja hõlbustada koostööd teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas tegutsevate organisatsioonide, sealhulgas ülikoolide vahel, parimate tavade vahetamist ja atraktiivset teadlaskarjääri, hõlbustada teadlaste piiriülest ja sektoritevahelist liikuvust, soodustada teaduslike teadmiste ja innovatsiooni vaba liikumist, edendada akadeemilise vabaduse ja teadusuuringute vabaduse austamist ning toetada teadusharidust ja teavitustegevust,

TUNNISTADES lepinguosaliste kavatsust teha vastastikku koostööd ning aidata kaasa teadus- ja innovatsioonitegevusele ning liidu missioonidele, mille eesmärk on toetada ja tugevdada teadussuutlikkust, et tulla toime üleilmsete probleemidega ja süvendada vastava tööstuse konkurentsivõimet, ning saavutada omakorda ümberkujundav ja süsteemne mõju nende ühiskondadele, et toetada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) kestliku arengu eesmärke,

VÕTTES ARVESSE lepinguosaliste jõupingutusi juhtida rahvusvahelist üldsust, ühendades jõud oma rahvusvaheliste partneritega, et lahendada üleilmseid probleeme kooskõlas inimesi, planeeti ja jõukust käsitleva ÜRO kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 „Muudame oma maailma“, ning tunnistades, et teadusuuringud ja innovatsioon on innovatsioonipõhise kestliku majanduskasvu ning majandusliku konkurentsivõime ja atraktiivsuse peamised tõukejõud ja olulised vahendid,

ARVESTADES, et liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ (edaspidi „programm „Euroopa horisont““) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/695¹,

TUNNUSTADES määruses (EL) 2021/695 sätestatud üldpõhimõtteid,

RÕHUTADES Euroopa partnerluste rolli Euroopa kõige pakilisemate probleemide lahendamisel kooskõlastatud teadus- ja innovatsioonialgatuste kaudu, mis aitavad märkimisväärselt kaasa nende liidu prioriteetide saavutamisele teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, mis nõuavad kriitilist massi ja pikaajalist visiooni, ning assotsieerunud riikide partnerlustes osalemise tähtsust,

TUNNUSTADES, et vastastikune osalemine teineteise teadus- ja innovatsiooniprogrammides peaks tooma vastastikust kasu; tunnistades ühtlasi, et lepinguosalisel jätavad endale õiguse piirata osalemist oma teadus- ja innovatsiooniprogrammides või seada osalemisele tingimusi, sealhulgas eelkõige tegevuste puhul, mis on seotud nende strateegiliste varade, huvide, sõltumatuse või turvalisusega,

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

DEKLAREERIDES, et käesolevat lepingut tuleb pidada erandlikuks, võttes eelkõige arvesse Jaapani õigussüsteemi teatavaid eriomaseid piiranguid ja eelkõige Jaapani valitsuse eelarvepiiranguid, mistõttu on vaja teha teatavaid kohandusi liidu näidislepingus kolmandate riikide osalemise kohta liidu programmides, sealhulgas seoses usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kaitsmisega, ning et kõnealuste kohandustega ei looda pretsedenti Jaapani valitsuse või muu kolmanda riigiga sõlmitavate mis tahes tulevaste lepingute jaoks, mis käsitlevad liidu programmides osalemist,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

ARTIKKEL 1

Reguleerimisese

Käesoleva lepinguga kehtestatakse tingimused Jaapani valitsuse osalemiseks liidu programmides ja tegevustes.

ARTIKKEL 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „alusakt“ –

- i) ühe või mitme liidu institutsiooni õigusakt, välja arvatud soovitus või arvamus, millega on loodud programm ning mis annab õigusliku aluse meetmele ja liidu üldeelarvesse (edaspidi „liidu eelarve“) kantud vastava kulutuse tegemisele või liidu eelarvest tagatud eelarvelisele tagatisele või finantsabile, sealhulgas kõik õigusaktide muudatused ning liidu institutsiooni asjakohased õigusaktid, millega kõnealust õigusakti täiendatakse või rakendatakse, välja arvatud õigusaktid, millega võetakse vastu tööprogrammid, või

- ii) ühe või mitme liidu institutsiooni õigusakt, välja arvatud soovitus või arvamus, millega on kehtestatud liidu eelarvest rahastatav meede, mis ei ole liidu programm, sealhulgas kõik õigusaktide muudatused ning liidu institutsiooni asjakohased õigusaktid, millega kõnealust õigusakti täiendatakse või rakendatakse, välja arvatud õigusaktid, millega võetakse vastu tööprogrammid;
- b) „rahastamisleping“ – leping, mis on seotud käesoleva lepingu protokollides loetletud liidu programmide ja tegevustega, milles Jaapani valitsus osaleb, ning millega rakendatakse liidu rahalisi vahendeid, näiteks toetusleping, rahalist toetust käsitlev leping, finantsraampartnerluse leping, rahastamisleping ja tagatisleping;
- c) „muud liidu programmide ja tegevuste rakendamist käsitlevad reeglid“ – reeglid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2024/2509¹ (edaspidi „finantsmäärus“) ja mis kehtivad liidu eelarve suhtes, ning reeglid, mis on kindlaks määratud tööprogrammis, konkursikutses või muudes liidu väljavalimismenetlustes;
- d) „liidu väljavalimismenetlus“ – liidu rahaliste vahendite eraldamise menetlus, mille on algatanud liit või isikud või üksused, kellele on tehtud ülesandeks rakendada liidu rahalisi vahendeid;
- e) „Jaapani üksus“ – füüsiline või juriidiline isik, kes elab või asub Jaapanis ning kes osaleb liidu programmis või tegevuses kooskõlas alusaktidega, ning
- f) „eelarveaasta“ – ajavahemik 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. september 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

ARTIKKEL 3

Osalemise kindlaksmääramine

1. Jaapani valitsus võib osaleda liidu programmides või tegevustes või erandjuhtudel nende osades, mis on avatud Jaapani valitsuse osalemiseks vastavalt alusaktidele ja mis on hõlmatud käesoleva lepingu protokollidega, ning anda neisse oma panuse.
2. Programmis „Euroopa horisont“ osalemise eritingimused on Jaapani valitsuse puhul sätestatud käesoleva lepingu protokollis, mis käsitleb Jaapani valitsuse ühinemist teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ (2021–2027).

Erandina käesoleva lepingu artikli 17 lõikest 8 võib käesoleva lepingu artikli 14 alusel moodustatud ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee“) kõnealust protokollu muuta.

3. Erandina käesoleva lepingu artikli 17 lõikest 8 sätestatakse Jaapani valitsuse muudes liidu programmides või tegevustes osalemise eritingimused käesoleva lepingu protokollides, mille võtab vastu ja mida muudab ühiskomitee.
4. Käesoleva lepingu protokollides:
 - a) määratakse kindlaks liidu programmid või tegevused või erandjuhtudel nende osad, milles Jaapani valitsus osaleb;

- b) sätestatakse osalemise kestus, mis on ajavahemik, mille jooksul Jaapani valitsus ja Jaapani üksused võivad taotleda liidupoolset rahastamist või mille jooksul neile võidakse teha ülesandeks rakendada liidu rahalisi vahendeid;
- c) sätestatakse Jaapani valitsuse ja Jaapani üksuste osalemise eritingimused, sealhulgas erikord, mille alusel rakendatakse käesoleva lepingu artiklite 6 ja 7 kohaseid finantstingimusi, käesoleva lepingu artikli 8 kohase korrigeerimismehhanismi erikord ning kõnealuste liidu programmide või tegevuste elluviimiseks loodud struktuurides osalemise tingimused. Kõnealused eritingimused peavad olema kooskõlas käesoleva lepinguga ning ühe või mitme liidu institutsiooni alusaktide ja õigusaktidega, millega on sellised struktuurid loodud, ning
- d) sätestatakse asjakohasel juhul summa, mille Jaapani valitsus peab maksma rahalise panusena liidu programmi, mida rakendatakse rahastamisvahendi või eelarvelise tagatise kaudu.

ARTIKKEL 4

Vastavus liidu programme või tegevusi käsitlevatele reeglitele

1. Jaapani valitsus osaleb käesoleva lepingu protokollidega hõlmatud liidu programmides, tegevustes või erandjuhtudel nende osades tingimustel, mis on sätestatud käesolevas lepingus, selle protokollides, alusaktides ja muudes liidu programmide ja tegevuste rakendamist käsitlevates reeglites, mida kohaldatakse selliste liidu programmide, tegevuste või erandjuhtudel nende osade suhtes.

2. Lõikes 1 osutatud tingimused hõlmavad järgmist:
- a) Jaapani üksuste osalemiskõlblikkus ja muud Jaapani valitsusega seotud osalemiskõlblikkuse tingimused, eelkõige päritolu, tegevuskoht või kodakondsus, ning
 - b) tingimused, mida kohaldatakse Jaapani osalemiskõlblike üksuste taotluste esitamise, hindamise ja valimise suhtes ning nende üksuste poolt meetmete rakendamise suhtes.
3. Lõike 2 punktis b osutatud tingimused on samaväärsed liidu liikmesriikide (edaspidi „liikmesriigid“) osalemiskõlblike üksuste suhtes, sealhulgas liidu piiravate meetmete¹ järgimise suhtes kohaldatavate tingimustega, kui lõikes 1 osutatud tingimustes ei ole sätestatud teisiti.

¹ Liidu piiravad meetmed on piiravad meetmed, mis on võetud vastu vastavalt Euroopa Liidu lepingule või Euroopa Liidu toimimise lepingule.

ARTIKKEL 5

Jaapani valitsuse osalemine liidu programmide või tegevuste juhtimises

1. Välja arvatud juhul, kui tegemist on päevakorrapunktidega, mille käsitlemine on ette nähtud üksnes liikmesriikidele või mis puudutavad liidu programmi või tegevust või erandjuhtudel selle osa, milles Jaapani valitsus ei osale, on Jaapani valitsuse esindajatel või ekspertidel või Jaapani valitsuse määratud ekspertidel lubatud osaleda vaatelejana komiteede tegevuses ja eksperdirühmade koosolekutel või muudel sarnastel koosolekutel, kus osalevad liikmesriikide esindajad või eksperdid või liikmesriikide määratud eksperdid ning mis abistavad Euroopa Komisjoni liidu programmide või tegevuste või erandjuhtudel nende osade rakendamisel ja haldamisel või mille Euroopa Komisjon on loonud seoses liidu õiguse rakendamisega nende liidu programmide, tegevuste või erandjuhtudel nende osade suhtes, milles Jaapani valitsus osaleb kooskõlas käesoleva lepingu artikliga 3. Jaapani valitsuse esindajad või eksperdid või Jaapani valitsuse määratud eksperdid ei või kohal viibida hääletamise ajal. Jaapani valitsusele antakse teada hääletuse tulemus.
2. Kui eksperte või hindajaid ei määrata ametisse kodakondsuse alusel, ei jäeta Jaapani kodanikke kõrvale kodakondsuse tõttu.
3. Kui lõikest 1 ei tulene teisiti, kohaldatakse Jaapani valitsuse esindajate või ekspertide nimetatud lõikes osutatud koosolekutel või muudel liidu programmide või tegevuste rakendamisega seotud koosolekutel osalemise suhtes samu reegleid ja menetlusi, mida kohaldatakse liikmesriikide esindajate suhtes, eelkõige seoses sõnavõtuõigusega, teabe ja dokumentide saamisega, välja arvatud juhul, kui tegemist on päevakorrapunktidega, mille käsitlemine on ette nähtud üksnes liikmesriikidele või mis puudutavad liidu programmi või tegevust või erandjuhtudel selle osa, milles Jaapani valitsus ei osale. Käesoleva lepingu protokollides võib kindlaks määrata reisi- ja elamiskulude hüvitamise täiendava korra.

4. Käesoleva lepingu protokollides võib kindlaks määrata täiendava korra ekspertide osalemiseks kõigis liidu programmides ning Jaapani valitsuse osalemiseks liidu programmide või tegevuste rakendamiseks loodud juhatustes ja struktuurides vastavalt asjaomastele protokollidele.

ARTIKKEL 6

Finantstingimused

1. Jaapani valitsuse või Jaapani üksuste liidu programmides või tegevustes või erandjuhtudel nende osades osalemise tingimus on, et Jaapani valitsus teeb rahalise panuse vastavasse liidu eelarve kohasesse rahastusvahendisse.

2. Ilma et see piiraks artikli 17 lõike 4 kohaldamist, teeb Jaapani valitsus rahalise panuse kooskõlas Jaapani õigusnormidega ja oma iga-aastaste eelarveassigneeringute piires.

3. Iga liidu programmi või tegevuse või erandjuhtudel selle osa puhul on rahaline panus järgmiste maksete summa:

a) tegevustoetus, mis hõlmab lõikes 6 osutatud ettenägematute kulude reservi, ning

b) osalustasu.

4. Rahaline panus on iga-aastane makse, mis tehakse ühe või mitme osamaksena.

5. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 10 ja artikli 7 kohaldamist, on osalustasu 4 % iga-aastasest tegevustoetusest ja seda ei kohandata tagasiulatuvalt. Alates 2028. aastast võib ühiskomitee osalustasu suurust kohandada.

6. Tegevustoetus katab tegevus- ja toetuskulud ning täiendab nii kulukohustuste kui ka maksete assigneeringutena summasid, mis on kantud lõplikult vastu võetud liidu eelarvesse programmide või tegevuste või erandjuhtudel nende osade jaoks, millele asjakohasel juhul lisandub sihtotstarbeline välistulu, mis ei tulene teiste rahastajate rahalisest panusest liidu programmidesse või tegevustesse, nagu on kindlaks määratud käesoleva lepingu asjaomastes protokollides. Euroopa Komisjon reserveerib teatava osa tegevustoetusest ettenägematuteks kuludeks (edaspidi „ettenägematute kulude reserv“), et katta artiklis 12 osutatud rahalised kohustused, mida ei ole võimalik Jaapani üksuselt sisse nõuda. Ettenägematute kulude reservi suhtes ei kohaldata artiklis 7 osutatud tagasiulatuvat kohandamismehhanismi ega artiklis 8 osutatud korrigeerimismehhanismi. Selleks otstarbeks ette nähtud tegevustoetuse osa määratakse kindlaks käesoleva lepingu vastavates protokollides.

7. Tegevustoetus, v.a ettenägematute kulude reserv, põhineb panustamispõhimõttel, mis määratakse kindlaks Jaapani (turuhindades arvatud) sisemajanduse koguprodukti (SKP) ja liidu (turuhindades arvatud) SKP suhtena. Kohaldatava SKP turuhindades määravad kindlaks selleks otstarbeks määratud Euroopa Komisjoni talitused, tuginedes kõige värskematele statistilistele andmetele, mis on kättesaadavad eelarve arvutamiseks aastal, mis eelneb aastale, mil iga-aastane makse kuulub tasumisele. Kõnealuse panustamispõhimõtte kohandused võib sätestada käesoleva lepingu asjaomastes protokollides.

8. Tegevustoetus, v.a ettenägematute kulude reserv, põhineb sellel, et kohaldatakse panustamispõhimõtet selliste esialgsete kulukohustuste assigneeringute (millele on lisatud summa vastavalt lõikele 6) suhtes, mis on kantud lõplikult vastu võetud liidu eelarvesse kohaldatavaks aastaks nende liidu programmide või tegevuste või erandjuhtudel nende osade rahastamiseks, milles Jaapani valitsus osaleb.

9. Erandina lõigetest 7 ja 8 määratakse Jaapani valitsuse iga-aastane tegevustoetus programmile „Euroopa horisont“ aastateks 2026 ja 2027 kindlaks kindlasummaliselt, nagu on sätestatud käesoleva lepingu protokollis, mis käsitleb Jaapani valitsuse ühinemist teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ (2021–2027), I lisas.

10. Lõike 3 punktis b osutatud osalustasu on aastatel 2026 ja 2027 järgmine:

– 2026. aasta: 3 %;

– 2027. aasta: 4 %.

11. Liit esitab taotluse korral Jaapani valitsusele tema rahalise panuse kohta teabe, mis sisaldub eelarvapädevatele ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele liidu institutsioonidele esitatud eelarve-, raamatupidamis-, tulemus- ja hindamisalases teabes seoses liidu programmide või tegevuste või erandjuhtudel nende osadega, milles Jaapani valitsus osaleb. Teabe esitamisel võetakse igati arvesse liidu ja Jaapani konfidentsiaalsus- ja andmekaitsereegleid ning see ei piira teavet, mida Jaapani valitsusel on käesoleva lepingu alusel õigus saada.

12. Kõik Jaapani valitsuse rahalised panused või liidu maksed ning tasumisele kuuluvate või laekuvate summade arvutused tehakse eurodes.

13. Üksikasjalikud sätted käesoleva artikli rakendamiseks esitatakse käesoleva lepingu asjaomastes protokollides.

ARTIKKEL 7

Liidu programmid ja tegevused,
mille suhtes kohaldatakse tegevustoetuse kohandamismehhanismi

1. Kui käesoleva lepingu konkreetsetes protokollis on nii sätestatud, võib liidu programmi või tegevuse või erandjuhtudel selle osa aasta N tegevustoetust ühel või mitmel järjestikusel aastal tagasiulatuvalt kohandada, lähtudes kõnealuse aasta kulukohustuste assigneeringute suhtes võetud eelarvelistest kulukohustustest, nende täitmisest juriidiliste kohustustena ja nende vabastamisest.

2. Esimene kohandus tehakse aastal N+1, kui tegevustoetust kohandatakse esialgse toetuse ja korrigeeritud toetuse vahe võrra, mis arvutatakse, kohaldades aasta N panustamispõhimõtet, mida kohandatakse, kohaldades koefitsienti, kui asjaomases protokollis on nii sätestatud, järgmiste summade kogusumma suhtes:

a) eelarvelised kulukohustused, mis on võetud kulukohustuste assigneeringute suhtes, mis on heaks kiidetud aastal N vastuvõetud liidu eelarve alusel, ning vabastatud kulukohustustele vastatavate uuesti kättesaadavaks tehtud kulukohustuste assigneeringute suhtes, ning

b) sihtotstarbelise välistulu assigneeringud, mis ei tulene käesoleva lepingu iga asjaomase protokolliga hõlmatud teiste rahastajate rahalisest panusest liidu programmidesse ja tegevustesse ning mis olid kättesaadavad aasta N lõpus.

3. Igal järgmisel aastal, kuni kõik aastast N saadaolevate kulukohustuste assigneeringute alusel rahastatavad eelarvelised kulukohustused on makstud või vabastatud, ning hiljemalt kolme aasta jooksul pärast liidu programmi lõppu või pärast aastale N vastava mitmeaastase finantsraamistiku lõppu (olenevalt sellest, kumb on varem), arvutab liit aasta N panuse kohanduse, vähendades Jaapani valitsuse rahalist panust summa võrra, mis saadakse, rakendades aasta N panustamispõhimõtet (mida kohandatakse, kui käesoleva lepingu asjaomases protokollis on nii sätestatud) kulukohustuste vabastamiste suhtes, mis on toimunud igal aastal aasta N kulukohustuste suhtes, mida rahastatakse liidu eelarvest, või uuesti kättesaadavaks tehtud vabastatud kulukohustuste suhtes.

4. Kui käesoleva lepingu iga asjaomase protokolliga hõlmatud sihtotstarbelise välistulu assigneeringud, mis ei tulene teiste rahastajate rahalisest panusest liidu programmidesse ja tegevustesse, tühistatakse, siis vähendatakse Jaapani valitsuse panust asjaomasesse liidu programmi või tegevusse või erandjuhtudel selle osasse summa võrra, mis saadakse aasta N panustamispõhimõtte (mida kohandatakse, kui asjaomases protokollis on nii sätestatud) kohaldamisel tühistatud summa suhtes.

ARTIKKEL 8

Liidu programmid või tegevused, mille suhtes kohaldatakse automaatset korrigeerimismehhanismi

1. Automaatset korrigeerimismehhanismi kohaldatakse seoses liidu programmide või tegevuste või erandjuhtudel nende osadega, mille puhul on automaatse korrigeerimismehhanismi kohaldamine käesoleva lepingu asjaomase protokolliga ette nähtud. Automaatse korrigeerimismehhanismi kohaldamine võib piirduda käesoleva lepingu asjaomases protokollis kindlaks määratud liidu programmi või tegevuse osadega, mida rakendatakse toetuste kaudu, mille jaoks korraldatakse konkurentsipõhiseid konkursse. Üksikasjalikud reeglid liidu programmi või tegevuse nende osade kindlaksmääramiseks, mille suhtes automaatset korrigeerimismehhanismi kohaldatakse või ei kohaldata, võib kehtestada käesoleva lepingu asjaomases protokollis.
2. Automaatse korrigeerimise summa liidu programmi või tegevuse või erandjuhtudel selle osa puhul on Jaapani valitsuse või Jaapani üksuste poolt tegelikult võetud, asjaomase aasta kulukohustuste assigneeringutest rahastatavate juriidiliste kohustuste esialgsete summade ja sama perioodi hõlmava, Jaapani valitsuse poolt makstud vastava tegevustoetuse (mida on kohandatud vastavalt artiklile 7, kui käesoleva lepingu vastavas protokollis on selline kohandamine ette nähtud), välja arvatud toetuskulud, vahe.
3. Üksikasjalikud reeglid lõikes 2 osutatud juriidiliste kohustuste asjaomaste summade kindlaksmääramiseks, sealhulgas konsortsiumide puhul, ja automaatse korrektsiooni arvutamiseks võib sätestada käesoleva lepingu asjaomases protokollis.

ARTIKKEL 9

Hindamised ja auditid

1. Kooskõlas ühe või mitme liidu institutsiooni või asutuse kohaldatavate õigusaktidega ning nagu on sätestatud asjaomastes lepingutes ja/või kokkulepetes, ning toetusesaaja nõusolekul, mida väljendab rahastamislepingu allkirjastamine, on liidul õigus teha tehnilisi, teaduslikke, finants- või muud liiki hindamisi ja auditeid asjaomase rahastamislepingu osaliseks oleva Jaapani üksuse ruumides ning sellise Jaapani üksuse nimel tegutsevate kolmandate isikute ruumides, kes täidavad rahastamislepingut asjaomaste kokkulepete alusel. Selliseid hindamisi ja auditeid käsitlevad liidu reeglid on sätestatud rahastamislepingutes või muudes asjaomastes kokkulepetes. Selliseid hindamisi ja auditeid võivad teha liidu institutsioonide ja asutuste, eelkõige Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja esindajad või muud Euroopa Komisjoni volitatud isikud kooskõlas liidu õigusega. Liidu institutsioonide ja asutuste esindajad ning teised Euroopa Komisjoni volitatud isikud tegutsevad Jaapani territooriumil oma kohustuste täitmisel vastavalt rahastamislepingutele või muudele asjaomastele kokkulepetele kooskõlas Jaapani õigus- ja haldusnormidega.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, teavitatakse Jaapani valitsuse määratud kontaktpunkti mõistliku aja jooksul hindamiste ja auditite sisust, eesmärgist ja õiguslikust alusest.

3. Lõikes 1 osutatud hindamise või auditi läbiviimisel on liidu institutsioonide ja asutuste, eelkõige Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja esindajatel ning teistel Euroopa Komisjoni volitatud isikutel asjakohane juurdepääs kohtadele, töödele ja dokumentidele (elektroonilistele ja paberdokumentidele) ning kogu teabele, mis on vajalik selliste hindamiste ja auditite tegemiseks vastavalt rahastuslepingutele või muudele asjaomastele kokkulepetele, sealhulgas õigus saada füüsiline või elektrooniline koopia või väljavõte mis tahes dokumendist või mis tahes andmekandja sisust, mis on rahastamislepingu pooleks oleva Jaapani üksuse või sellise Jaapani üksuse nimel tegutseva kolmanda isiku valduses, kes rakendab rahastamislepingut asjaomaste kokkulepete alusel.

4. Jaapani valitsus ei kehtesta ega võta meetmeid seoses rahastamislepingu osaliseks oleva Jaapani üksuse ega sellise Jaapani üksuse nimel tegutseva kolmanda isiku, kes täidab rahastamislepingut muu asjaomase kokkuleppe alusel, sisenemisega Jaapanisse või juurdepääsuga nende ruumidele, et vältida või takistada lõikes 1 osutatud hindamisi ja auditeid. Käesolevat lõiget ei tõlgendata nii, et see takistaks Jaapani valitsusel võtta vastu või säilitada üldkohaldatavaid meetmeid, sealhulgas üldisi viisanõudeid. Neid üldkohaldatavaid meetmeid ei peeta meetmeteks, mis tühistaksid lõikes 1 osutatud hindamised või auditid või kahjustaksid neid.

5. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hindamised ja auditid võib läbi viia ka pärast käesoleva lepingu protokolli kohaldamise peatamist kooskõlas käesoleva lepingu artikli 17 lõikega 4, käesoleva lepingu ajutise kohaldamise lõpetamist või käesoleva lepingu lõpetamist ühe või mitme liidu institutsiooni või asutuse kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel ning nii, nagu on sätestatud liidu eelarve täitmise juriidilisi kohustusi käsitlevates asjaomastes lepingutes ja/või kokkulepetes, mille liit on sõlminud enne asjaomase protokolli kohaldamise peatamise, käesoleva lepingu ajutise kohaldamise lõpetamise või käesoleva lepingu lõpetamise jõustumise kuupäeva.

ARTIKKEL 10

Liidu finantshuvide kaitse õigusnormide rikkumise eest

1. Euroopa Komisjonil ja Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) on õigus täita neile antud volitusi, mille eesmärk on kaitsta liidu finantshuve õigusnormide rikkumise eest Jaapani territooriumil, sealhulgas rahastamislepingu pooleks oleva Jaapani üksuse või sellise Jaapani üksuse nimel tegutseva kolmanda isiku ruumides, kes rakendab rahastamislepingut muu asjaomase kokkuleppe alusel, kooskõlas asjakohase rahastamislepingu ja muu kohaldatava kokkuleppega ning neis sätestatud ulatuses. Euroopa Komisjon ja OLAF tegutsevad vastavalt ühe või mitme liidu institutsiooni kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud tingimustele. Samuti tegutsevad nad kooskõlas Jaapani õigusnormidega.
2. Jaapani määratud kontaktpunkt teavitab asjakohasel juhul Euroopa Komisjoni või OLAFi mõistliku aja jooksul kõigist talle teatavaks saanud asjaoludest või kahtlustest, mis on seotud lõikes 1 osutatud rahastamislepingu või muu asjaomase kokkuleppega seotud õigusnormide rikkumise, pettuse, kelmuse või muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve.
3. Lõikes 1 osutatud tegevuse raames on Euroopa Komisjoni või OLAFi töötajatel õigus pääseda nimetatud lõikes osutatud Jaapani üksuse ja sellise Jaapani üksuse nimel tegutseva kolmanda isiku ruumidesse.

4. Lõikes 1 osutatud tegevuse Jaapani üksuse ja sellise Jaapani üksuse nimel tegutseva kolmanda isiku ruumides valmistab ette ja viib läbi Euroopa Komisjon või OLAF tihedas koostöös Jaapani määratud kontaktpunktiga. Jaapani määratud kontaktpunkti määratud ametnikud võivad tegevuses osaleda. Jaapani määratud kontaktpunkti teavitatakse mõistliku aja jooksul ette tegevuse eesmärgist ja õiguslikust alusest, et ta saaks tagada Jaapani ametnike osalemise tegevuses, eelkõige algatada asjakohasel juhul Jaapani õigusnormide kohaselt selliseks osalemiseks vajalikud sisemenetlused ning vajaduse korral anda Euroopa Komisjoni või OLAFi taotlusel abi.

5. Jaapani määratud kontaktpunkti taotlusel võib lõikes 1 osutatud tegevusi läbi viia koos Euroopa Komisjoni või OLAFiga.

6. Komisjoni esindajatel ja OLAFi töötajatel on juurdepääs kogu teabele ja kõigile dokumentidele, kaasa arvatud arvutiandmetele, mis on seotud asjaomaste toimingutega ja mida on vaja lõikes 1 osutatud tegevuste nõuetekohaseks läbiviimiseks. Eelkõige võivad nad teha asjakohastest dokumentidest koopiaid kooskõlas rahastamislepingu ja kokkuleppega ning neis sätestatud piires.

7. Kui Jaapani üksus või sellise Jaapani üksuse nimel tegutsev kolmas isik on vastu Euroopa Komisjonile või OLAFile juurdepääsu võimaldamisele, abistab Jaapani õigusnormide kohaselt tegutsev Jaapani määratud kontaktpunkt Euroopa Komisjoni või OLAFit, et nad saaksid oma ülesandeid täita. Sellega seoses võib Jaapani määratud kontaktpunkt hõlbustada Jaapani pädevate asutuste teavitamist asjaoludest või kahtlustest, mis on saanud Euroopa Komisjonile või OLAFile teatavaks seoses Jaapanis toime pandud kuriteoga, et kaitsta tõendeid sellise kuriteo uurimiseks.

8. Euroopa Komisjon või OLAF teavitab Jaapani määratud kontaktpunkti lõikes 1 osutatud tegevuse tulemusest. Eeskätt edastab Euroopa Komisjon või OLAF võimalikult kiiresti Jaapani kontaktpunktile kõik asjaolud või kahtlused seoses õigusnormi rikkumisega, millest nad on selle tegevuse käigus teadlikuks saanud.
9. Ilma et see piiraks Jaapani kriminaalõiguse kohaldamist, võib Euroopa Komisjon määrata lõikes 1 osutatud Jaapani üksustele haldusmeetmeid ja -karistusi kooskõlas liidu õigusega.
10. Käesoleva artikli nõuetekohaseks rakendamiseks vahetavad Euroopa Komisjon või OLAF ja määratud Jaapani kontaktpunkt korrapäraselt teavet ning konsulteerivad ühe lepinguosalise taotlusel teineteisega.
11. Jaapani valitsus määrab OLAFiga tulemusliku koostöö tegemise ja teabe vahetamise soodustamiseks kontaktpunkti.
12. Euroopa Komisjoni või OLAFi ja määratud kontaktpunkti vaheline teabevahetus toimub konfidentsiaalsusnõudeid nõuetekohaselt arvesse võttes. Teabevahetuses edastatavaid isikuandmeid kaitstakse vastavalt liidu ja Jaapani kohaldatavatele õigusnormidele.

ARTIKKEL 11

Koostöö seoses liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega

Jaapani valitsus teeb kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste lepingute ja kahepoolsete lepingute ning Jaapani õigusnormidega koostööd liikmesriikide pädevate asutuste või Euroopa Prokuratuuriga liidu finantshuve kahjustavate kuritegude uurimisel ning nende kuritegude toimepanijatele ja neist osavõtjatele süüdistuse esitamisel.

ARTIKKEL 12

Sissenõudmine ja täitmine

1. Euroopa Komisjon võib võtta vastu otsuse, millega kehtestatakse rahaline kohustus Jaapani üksusele, kes on asjaomase rahastamislepingu osaline (v.a riik), seoses rahastamislepingust tulenevate nõuetega. Kui pärast kõnealusest otsusest teatamist Jaapani üksusele vastavalt artiklile 13 ei tasu kõnealune üksus ettenähtud tähtaja jooksul makset, teatab Euroopa Komisjon otsusest Jaapani määratud kontaktpunktile. Pärast teate saamist võtab Jaapani valitsus kõik asjakohased meetmed Jaapani üksuse suhtes, et viimane tasuks rahalise kohustuse summa Euroopa Komisjonile. Kui kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil Euroopa Komisjon teatas Jaapani määratud kontaktpunktile rahalise kohustuse summa, ei ole Jaapani üksus seda tasunud, katab Euroopa Komisjon maksmata rahalise kohustuse summa ettenägematute kulude reservist.

2. Jaapani valitsus võib nõuda selle summa hüvitamist sellelt Jaapani üksuselt, kelle suhtes rahaline kohustus kehtib, ning Euroopa Komisjon esitab tehtud makse kohta asjakohased dokumendid, kui Jaapani valitsus seda taotleb.
3. Jaapani valitsus teavitab määratud Jaapani kontaktpunktist Euroopa Komisjoni.
4. Lõikes 1 osutatud Euroopa Komisjoni otsuste seaduslikkuse läbivaatamine ja nende täitmise peatamine kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.

ARTIKKEL 13

Suhtlemine ja teabevahetus

Käesoleva lepingu rakendamisel võivad liidu programmide või tegevuste rakendamises või kontrollimises osalevad liidu institutsioonid ja asutused suhelda otse, sealhulgas elektrooniliste teabevahetussüsteemide kaudu, Jaapani üksusega, kes on asjaomase rahastamislepingu osaline, või Jaapani üksuse nimel tegutseva kolmanda isikuga, kes rakendab sellist rahastamislepingut kokkuleppe alusel. Need Jaapani üksused ja kolmandad isikud võivad esitada otse liidu institutsioonidele ja asutustele asjakohase teabe ja asjakohased dokumendid, mis neil tuleb esitada vastava rahastamislepingu ja muude kohaldatavate kokkulepete ning liidu programmide või tegevuste suhtes kohaldatavate õigusnormide alusel.

ARTIKKEL 14

Ühiskomitee

1. Moodustatakse ühiskomitee. Ühiskomitee koosneb liidu ja Jaapani valitsuse esindajatest.
2. Ühiskomitee võtab vastu töökorra.
3. Ühiskomitee ülesanded hõlmavad järgmist:
 - a) käesoleva lepingu ja selle protokollide rakendamise hindamine ja läbivaatamine, eelkõige seoses järgmisega:
 - i) Jaapani üksuste osalemine ja tegevus liidu programmides või tegevustes;
 - ii) kui see on asjakohane, siis vastastikuse avatuse tase liidus või Jaapanis asutatud üksustele osalemiseks üksteise programmides, tegevustes või projektides või erandjuhtudel nende osades;
 - iii) käesoleva lepingu protokollidega hõlmatud liidu programmide või tegevuste suhtes kohaldatava rahalise panuse mehhanismi ja asjakohasel juhul automaatse korrigeerimismehhanismi rakendamine, ning
 - iv) teabevahetus ja, kui see on asjakohane, siis tulemuste, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste kasutamist käsitlevate võimalike küsimuste läbivaatamine;

- b) kummagi lepinguosalise taotluse korral selliste piirangute arutamine, mida lepinguosalised on kohaldanud või kavandanud seoses juurdepääsuga oma vastavatele teadus- ja innovatsiooniprogrammidele, sealhulgas eelkõige meetmete puhul, mis on seotud nende strateegiliste varade, huvide, sõltumatuse või turvalisusega;
- c) koostöö parandamise ja arendamise võimaluste uurimine;
- d) ühisarutelud tulevaste poliitikasuundade ja prioriteetide üle, mis on seotud käesoleva lepingu protokollidega hõlmatud liidu programmide või tegevustega;
- e) teabe vahetamine, muu hulgas selliste uute õigusaktide, otsuste või riiklike programmide kohta, mis on käesoleva lepingu ja selle protokollide rakendamise seisukohast asjakohased;
- f) käesoleva lepingu protokollide vastuvõtmine Jaapani valitsuse liidu programmides või tegevustes või erandjuhtudel nende osades osalemise eritingimuste kohta või vajaduse korral kõnealuste protokollide muutmine otsusega;
- g) käesoleva lepingu protokollis käesoleva lepingu artikli 6 lõikes 6 osutatud ettenägematute kulude reservi protsendimäära kindlaksmääramine või selle muutmine ning
- h) otsusega käesoleva lepingu artiklite 9 ja 10 muutmine, eelkõige selleks, et võtta arvesse ühe või mitme liidu institutsiooni õigusaktide muudatusi.

4. Ühiskomitee võtab otsused vastu konsensuse alusel. Lõike 3 punktide f–h kohases otsuses täpsustavad esindajad ühiskomitees, et kui lepinguosalise õigussüsteem seda nõuab, jõustuvad käesoleva lepingu uued protokollid või olemasolevate protokollide või käesoleva lepingu nende osade muudatused, mis on hõlmatud lõike 3 punktidega f–h, sellel kuupäeval, mil lepinguosaline teatab teise lepinguosalise esindajale kirjalikult, et vajalikud õigusnõuded on täidetud ja menetlused lõpule viidud.
5. Ühiskomitee võib moodustada ekspertide tasandil ajutise töörühma või nõuandeorgani, mis võib aidata kaasa käesoleva lepingu rakendamisele.
6. Ühiskomitee tuleb kokku vähemalt kord aastas, ja ühe lepinguosalise taotlusel siis, kui eriasjaolud seda nõuavad.

ARTIKKEL 15

Kohaldatav õigus

Käesolevat lepingut rakendatakse kooskõlas liidu ja Jaapani territooriumil kohaldatava õigusega.

ARTIKKEL 16

Konsultatsioonid

Lepinguosalised püüavad heas usus lahendada kõik käesoleva lepingu tõlgendamisest või rakendamisest tulenevad küsimused ühiskomitees toimuvate arutelude teel.

Kui käesoleva lepingu tõlgendamisest või rakendamisest tulenevat küsimust ei ole võimalik lahendada ühiskomitees kahe kuu jooksul pärast seda, kui lepinguosaline on selle tõstatanud, võib igaüks lepinguosaline taotleda selles küsimuses konsultatsioone teise lepinguosalisega. Lepinguosaliselised lahendavad kõik erimeelsused läbirääkimiste teel.

ARTIKKEL 17

Lõppsätted

1. Käesolev leping jõustub päeval, mil lepinguosaliselised on teatanud teineteisele selleks vajalike sisemenetluste lõpuleviimisest. Lepingut kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2026. Ilma et see piiraks lõike 9 kohaldamist, kohaldatakse käesolevat lepingut protokollide suhtes alates kuupäevast, mis on sätestatud käesoleva lepingu igas asjaomases protokollis.
 2. Liit ja Jaapani valitsus võivad käesolevat lepingut kohaldada ajutiselt kooskõlas vastavalt liidu ja Jaapani õigusnormidega. Käesoleva lepingu ajutine kohaldamine algab kuupäeval, mil lepinguosaliselised on teatanud teineteisele selleks vajalike sisemenetluste lõpuleviimisest.
 3. Kui üks lepinguosaline teatab teisele lepinguosaliselisele, et ta ei vii lõpule käesoleva lepingu jõustumiseks vajalikke sisemenetlusi, lõpetatakse käesoleva lepingu ajutine kohaldamine kuupäeval, mil teine lepinguosaline saab kõnealuse teate, ning see kuupäev on käesoleva lepingu tähenduses lepingu lõpetamise kuupäev.
- Ühiskomitee otsuste kohaldamine lõpeb samal kuupäeval.

4. Liit võib peatada käesoleva lepingu asjaomase protokolliga kohaldamise, kui Jaapani valitsus ei maksa osaliselt või täielikult asjaomase liidu programmi või tegevuse kohast rahalist panust.

Sellise maksmata jätmise korral, mis võib märkimisväärselt ohustada asjaomase liidu programmi või tegevuse rakendamist ja juhtimist, saadab Euroopa Komisjon ametliku meeldetuletuskirja. Kui 20 tööpäeva jooksul pärast ametliku meeldetuletuskirja saatmist ei ole makset tehtud, teatab liit Jaapani valitsusele käesoleva lepingu vastava protokolliga kohaldamise peatamisest ametliku teatega, mis jõustub 15 päeva möödumisel sellest, kui Jaapani valitsus on kõnealuse teate kätte saanud.

Kui käesoleva lepingu mõne protokolliga kohaldamine peatatakse, ei või Jaapani üksused osaleda väljavalimismenetlustes, mis ei ole peatamise jõustumise ajaks veel lõpule viidud. Liidu väljavalimismenetlus loetakse lõpuleviiduks, kui selle menetluse tulemusena on võetud juriidilised kohustused.

Kohaldamise peatamine ei mõjuta enne peatamise jõustumist asjaomase liidu programmi või tegevuse raames Jaapani üksuste suhtes võetud juriidilisi kohustusi. Selliste juriidiliste kohustuste suhtes kohaldatakse jätkuvalt käesoleva lepingu asjaomast protokolliga.

Kui tasumisele kuuluva rahalise panuse kogusumma on liidule laekunud, teatab liit sellest viivitamata Jaapani valitsusele. Kohaldamise peatamine lõpetatakse kohe pärast kõnealuse teate edastamist.

Alates kohaldamise peatamise lõpetamise kuupäevast võivad Jaapani üksused taas osaleda pärast nimetatud kuupäeva asjaomase liidu programmi või tegevuse alusel algatatud liidu väljavalimismenetlustes ja enne nimetatud kuupäeva algatatud liidu väljavalimismenetlustes, mille puhul ei ole taotluste esitamise tähtaeg möödunud.

5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu igal ajal lõpetada, esitades teisele lepinguosalisele kirjaliku teate oma kavatsuse kohta leping lõpetada. Käesoleva lepingu võib lõpetada üksnes tervikuna. Lepingu lõpetamine jõustub kolm kalendrikuud pärast kuupäeva, mil teine lepinguosaline kõnealuse teate sai. Käesoleva lepingu kohaldamisel on lõpetamise kuupäev lõpetamise jõustumise kuupäev.

6. Kui käesoleva lepingu ajutine kohaldamine lõpetatakse vastavalt lõikele 3 või kui käesolev leping lõpetatakse vastavalt lõikele 5, lepivad lepinguosalisel kokku, et:

- a) meetmed, tegevused, projektid või erandjuhtudel nende osad, mille suhtes on võetud juriidilised kohustused käesoleva lepingu ajutise kohaldamise ajal enne, kui selle kohaldamise lõpetatakse, ja/või pärast käesoleva lepingu jõustumist enne, kui käesolev leping lõpetatakse, jätkuvad kuni nende lõpuleviimiseni käesolevas lepingus ja käesoleva lepingu protokollides sätestatud tingimustel;

- b) aasta N, mille jooksul käesoleva lepingu ajutine kohaldamine või käesolev leping lõpetatakse, asjaomase liidu programmi või tegevuse rahaline panus makstakse täielikult vastavalt artiklile 6 ja käesoleva lepingu asjaomastes protokollides esitatud reeglitele. Kui kohaldatakse kohandamismehhanismi, kohandatakse aasta N asjaomasele liidu programmile või tegevusele eraldatavat tegevustoetust vastavalt artiklile 7. Programmide või tegevuste puhul, mille suhtes kohaldatakse nii kohandamismehhanismi kui ka automaatset korrigeerimismehhanismi, kohandatakse aasta N asjakohast tegevustoetust vastavalt artiklile 7 ja korrigeeritakse vastavalt artiklile 8. Liidu programmide või tegevuste puhul, mille suhtes kehtib üksnes korrigeerimismehhanism, korrigeeritakse aasta N tegevustoetust vastavalt artiklile 8. Aastal N asjaomasele liidu programmile või tegevusele panuse osana makstud osalustasu ei kohandata ega korrigeerita ning
- c) kui kohandamismehhanismi kohaldatakse pärast aastat, mil käesoleva lepingu ajutine kohaldamine või käesolev leping lõpetatakse, kohandatakse vastavalt artiklile 7 tegevustoetusi, mis on makstud asjaomasele liidu programmile või tegevusele nende aastate eest, mil käesolevat lepingut kohaldati. Liidu programmide või tegevuste puhul, mille suhtes kohaldatakse nii kohandamismehhanismi kui ka automaatset korrigeerimismehhanismi, kohandatakse neid tegevustoetusi vastavalt artiklile 7 ja korrigeeritakse automaatselt vastavalt artiklile 8. Liidu programmide või tegevuste puhul, mille suhtes kohaldatakse üksnes korrigeerimismehhanismi, korrigeeritakse asjakohast tegevustoetust automaatselt vastavalt artiklile 8.
7. Lepinguosalised määravad mõlema lepinguosalise nõusolekul kindlaks kõik muud käesoleva lepingu ajutise kohaldamise lõpetamise või käesoleva lepingu lõpetamise tagajärjed.

8. Kui artiklis 14 ei ole sätestatud teisiti, võib käesolevat lepingut muuta üksnes kirjalikult lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel. Käesoleva lõike kohaste muudatuste jõustumisega seoses järgitakse sama menetlust, mida kohaldatakse käesoleva lepingu jõustumisega seoses vastavalt lõikele 1.

9. Artiklis 3 osutatud protokollid on käesoleva lepingu lahutamatu osa.

10. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja jaapani keeles, kusjuures kõik nimetatud tekstid on võrdselt autentsed. Tõlgendamise lahknevuste korral on ülimuslik ingliskeelne tekst.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Koostatud ... aasta ...kuu ... päeval ... (koht).

Euroopa Liidu nimel

Jaapani valitsuse nimel

PROTOKOLL
mis käsitleb Jaapani valitsuse ühinemist
teadusuuringute ja innovatsiooni
raamprogrammiga „Euroopa horisont“ (2021–2027)

ARTIKKEL 1

Ühinemise ulatus

Jaapani valitsus osaleb assotsieerunud riigina Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/695¹ kõige hilisema versiooni artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ II sambas „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ (edaspidi „programm „Euroopa horisont““), mida rakendatakse nõukogu otsuse (EL) 2021/764² kõige hilisema versiooniga loodud eriprogrammi kaudu, ning panustab sellesse.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

² Nõukogu 10. mai 2021. aasta otsus (EL) 2021/764, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2013/743/EL (ELT L 167I, 12.5.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj>).

ARTIKKEL 2

Programmis „Euroopa horisont“ osalemise lisatingimused

1. Enne otsuse tegemist selle kohta, kas Jaapani üksustel on õigus osaleda liidu strateegiliste varade, huvide, sõltumatuse või turvalisusega seotud meetmes vastavalt määruse (EL) 2021/695 artikli 22 lõikele 5, võib Euroopa Komisjon nõuda konkreetset teavet või kinnitusi, näiteks:
 - a) teave selle kohta, kas liidus asutatud üksustele on antud või antakse vastastikune juurdepääs Jaapani olemasolevatele ja kavandatavatele programmidele, tegevustele, meetmetele ja projektidele või nende osadele, mis on samaväärsed programmi „Euroopa horisont“ asjaomase meetmega;
 - b) teave selle kohta, kas Jaapani valitsus on kehtestanud riikliku investeringute taustauuringu mehhanismi, ning kinnitused selle kohta, et Jaapan annab Euroopa Komisjonile aru ja konsulteerib Euroopa Komisjoniga iga võimaliku juhtumi korral, kui nad on sellise mehhanismi kohaldamise käigus saanud teada välisinvesteeringust või ülevõtmisest, mida kavandab Jaapani üksuse väljaspool Jaapanit asuv või kontrollitav üksus, mis on saanud programmi „Euroopa horisont“ raames rahalist toetust liidu strateegiliste varade, huvide, sõltumatuse või turvalisusega seotud meetmest, tingimusel et Euroopa Komisjon edastab Jaapani valitsusele loetelu asjaomastest Jaapani üksustest pärast kõnealuste üksustega toetuslepingute allkirjastamist, ning
 - c) kinnitused selle kohta, et ühegi tulemuse, tehnoloogia, teenuse ja toote suhtes, mille Jaapani üksused on asjaomaste meetmete raames välja töötanud, ei kohaldata meetme rakendamise ajal ja nelja aasta jooksul pärast meetme lõppu piiranguid nende ekspordile liikmesriikidesse. Jaapani valitsus jagab igal aastal, meetme rakendamise ajal ja neli aastat pärast meetme lõppu ajakohastatud riiklike ekspordipiirangute loetelu.

2. Jaapani üksused võivad osaleda Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevuses tingimustel, mis on samaväärsed liidus asutatud üksuste suhtes kohaldatavate tingimustega, välja arvatud juhul, kui on vaja piiranguid, et tagada kooskõla lõike 1 rakendamisest tuleneva osalemise ulatusega.
3. Jaapani valitsust teavitatakse korrapäraselt Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevusest, mis on seotud Jaapani valitsuse osalemisega programmis „Euroopa horisont“, eelkõige Teadusuuringute Ühiskeskuse mitmeaastastest tööprogrammidest. Teadusuuringute Ühiskeskuse juhatajate nõukogu koosolekutele võib Jaapani valitsuse esindaja kutsuda osalema vaatljana seoses Jaapani valitsuse osalemist programmis „Euroopa horisont“ puudutava küsimusega.
4. Kui liit rakendab programmi „Euroopa horisont“ Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 185 ja 187 kohaldamise kaudu, võivad Jaapani valitsus ja Jaapani üksused osaleda nimetatud sätete alusel loodud õiguslikes struktuurides kooskõlas nende õiguslike struktuuride loomiseks vastu võetud või tulevikus vastu võetavate liidu õigusaktidega.
5. Pidades silmas Jaapani valitsuse osalemist programmi „Euroopa horisont“ II sambas, on Jaapani valitsuse esindajatel või ekspertidel või Jaapani valitsuse määratud ekspertidel õigus osaleda otsuse (EL) 2021/764 artiklis 14 osutatud komitees hääleõiguseta vaatlajatena Jaapanit puudutavates küsimustes, kui komitee arutab programmi „Euroopa horisont“ II samba rakendamisega seotud küsimusi. Selline osalemine toimub kooskõlas lepingu artikliga 5. Jaapani valitsuse esindajate või ekspertide või Jaapani valitsuse määratud ekspertide kulud komitee koosolekutele sõitmiseks hüvitatakse turistiklassi pileti väärtuses. Kõigis muudes küsimustes reguleeritakse reisi- ja elamiskulude hüvitamist samade reeglitega, mida kohaldatakse liikmesriikide esindajate suhtes.

6. Lepinguosaliselised teevad rahvusvahelisi lepinguid ning vastavalt liidu ja Jaapani õigusnorme järgides jõupingutusi, et soodustada käesolevas protokollis käsitletud tegevuses osalevate isikute vaba liikumist ja elamist ning sellise tegevuse tarbeks mõeldud kaupade ja teenuste piiriülest liikumist.

ARTIKKEL 3

Vastastikkuse põhimõte

Liidus asutatud üksused võivad kooskõlas Jaapani õigusnormidega osaleda koos Jaapani üksustega Jaapani programmides, tegevustes, meetmetes ja projektides või erandjuhtudel nende osades, mis on samaväärsed programmi „Euroopa horisont“ II samba omadega.

Jaapani samaväärsete programmide, tegevuste, meetmete ja projektide või erandjuhtudel nende osade mittetäielik loetelu on esitatud käesoleva protokollis II lisas.

Liidus Jaapani valitsuse asutatud üksusi rahastatakse vastavalt Jaapani õigusnormidele, mis reguleerivad teadus- ja innovatsiooniprogrammide, tegevuste, meetmete, projektide või erandjuhtudel nende osade elluviimist. Kui rahastamist ei toimu, võivad liidus asutatud üksused osaleda oma vahenditega.

ARTIKKEL 4

Avatud teadus

Lepinguosalised edendavad ja soodustavad vastastikku oma programmides, tegevustes, meetmetes, projektides või erandjuhtudel nende osades avatud teaduse tavaid kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ reeglite ning Jaapani õigusnormide ja poliitikaga.

ARTIKKEL 5

Rahalist panust, kohandamismehhanismi ja automaatset korrigeerimismehhanismi käsitlevad üksikasjalikud reeglid

1. Jaapani valitsuse poolt programmile „Euroopa horisont“ antava tegevustoetuse suhtes, välja arvatud lepingu artikli 6 lõikes 6 osutatud ettenägematute kulude reserv, kohaldatakse lepingu artiklis 8 sätestatud automaatset korrigeerimismehhanismi. Seoses Jaapani valitsuse tegevustoetusega programmile „Euroopa horisont“ ei kohaldata lepingu artiklis 7 sätestatud kohandamismehhanismi.
2. Lõikes 1 osutatud automaatne korrigeerimismehhanism põhineb Jaapani valitsuse ja Jaapani üksuste tulemustel programmi „Euroopa horisont“ II samba nendes osades, mida rakendatakse konkurentsipõhiste toetuste kaudu.

3. Lõikes 1 osutatud automaatse korrigeerimismehhanismi kohaldamise üksikasjalikud reeglid on sätestatud käesoleva protokolli I lisas.

ARTIKKEL 6

Peatamine vastastikusel kokkuleppel

1. Kui Euroopa Komisjoni elektroonilisest süsteemist „External – COmmon Research DATA Warehouse“ (edaspidi „eCorda“) saadud allkirjastatud toetuslepingute alusel N aasta detsembrikuu esimesel kolmapäeval Jaapani üksustele eraldatud rahaliste vahendite kogusumma, mille Euroopa Komisjon arvutas Jaapani valitsuse taotlusel, on suurem kui 80 % Jaapani valitsuse poolt aastal N makstud tegevustoetusest (välja arvatud lepingu artikli 6 lõikes 6 osutatud ettenägematute kulude reserv), võib Jaapani valitsus taotleda käesoleva protokolli kohaldamise peatamist taotluse esitamise aastale järgnevas eelarveaastaks.
2. Kui Jaapani valitsus esitab lõike 1 kohase peatamistaotluse, saadab liit 30 päeva jooksul pärast taotluse saamist kirjaliku vastuse. Kui liit kinnitab Jaapani valitsuse taotluse heakskiitmist, jõustub käesoleva protokolli kohaldamise peatamine peatamistaotluse kättesaamisele järgneva aasta jaanuari esimesel päeval.

3. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2021/695 artikli 22 ja artikli 23 lõikes 2 osutatud erandite kohaldamist, ei ole Jaapani üksustel juhul, kui käesoleva protokolli kohaldamine peatatakse käesoleva artikli lõike 2 kohaselt, õigust osaleda liidu väljavalimismenetlustes, mida rahastatakse selle eelarveaasta kulukohustuste assigneeringutest, mille puhul käesoleva protokolli kohaldamine on peatatud.

4. Aastal, mil käesoleva protokolli kohaldamine on lõike 2 kohaselt peatatud ja mille eest Jaapani valitsus oleks maksnud osalustasu, kui kohaldamist ei oleks peatatud, ei maksa Jaapani valitsus tegevustoetust. Jaapani valitsus maksab peatatud aasta eest siiski iga-aastast osalustasu, mis vastab peatamise jõustumisele eelnenud aasta osalustasule, mida suurendatakse ühe (1,0) protsendipunkti võrra.

5. Jaapani valitsus võib igal ajal taotleda lõike 2 kohase peatamise lõpetamist. Liit saadab kirjaliku vastuse 30 päeva jooksul pärast taotluse saamist. Kui liit nõustub Jaapani valitsuse taotlusega, kaotab peatamine kehtivuse järgmise aasta esimesel päeval või tagasiulatuvalt jooksva aasta esimesel päeval, kui lepinguosalised ühiselt nii otsustavad. Kui peatamine lõpetatakse tagasiulatuvalt, maksab Jaapani valitsus vastava aasta rahalise panuse täies ulatuses. Iga-aastane osalustasu, mida Jaapani valitsus on vastava aasta eest juba maksnud, arvatakse maha lepingu artikli 6 lõigetes 5 ja 10 sätestatud meetodi kohaselt arvatud osalustasust.

6. Jaapani üksused on osalemiskõlblikud asjaomase eelarveaasta kulukohustuste assigneeringutest rahastatavates liidu väljavalimismenetlustes alates kuupäevast, mil lõike 2 kohane peatamine kaotab kehtivuse vastavalt lõikele 5, tingimusel et taotluste esitamise tähtajad ei ole möödunud.

7. Lõike 2 kohane peatamine ei mõjuta enne peatamise jõustumist käesoleva protokolli alusel Jaapani üksuste suhtes võetud juriidilisi kohustusi. Selliste juriidiliste kohustuste suhtes kohaldatakse jätkuvalt käesoleva protokolli tingimusi.

ARTIKKEL 7

Jaapani valitsuse riiklikud kontaktpunktid

Programmiga „Euroopa horisont“ ühinemise kasulikkuse ja tulemuslikkuse suurendamiseks võib Jaapani valitsus määrata riiklikud kontaktpunktid, mis pakuksid potentsiaalsetele taotlejatele konsultatsioone, nõu ja vajalikku tuge, et parandada taotluste kvaliteeti.

ARTIKKEL 8

Lõppsätted

1. Käesolevat protokolli kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2026. Protokoll kehtib seni, kuni kõik programmi „Euroopa horisont“ II sambast rahastatavad tegevused, meetmed, projektid või erandjuhtudel nende osad ja kõik liidu finantshuvide kaitseks vajalikud tegevused on lõpule viidud ning kõik käesoleva protokolli rakendamisest tulenevad lepinguosaliste vahelised rahalised kohustused on täidetud.

2. Käesoleva protokolli lisad on selle lahutamatud osad.
 - a) I lisa. Reeglid, millega reguleeritakse Jaapani valitsuse rahalist panust programmi „Euroopa horisont“
 - b) II lisa. Samaväärsete Jaapani programmide, tegevuste, meetmete, projektide või erandjuhtudel nende osade loetelu.

REEGLID, MILLEGA REGULEERITAKSE JAAPANI VALITSUSE RAHALIST PANUST
PROGRAMMI „EUROOPA HORIZONT“

- I. Jaapani valitsuse rahalise panuse arvutamine
1. Jaapani valitsuse rahaline panus programmi „Euroopa horisont“ II sambasse määratakse kindlaks igal aastal kooskõlas lepingu artiklitega 6 ja 8 ning lepingu protokolli I lisa II jaoga.
2. Jaapani valitsus annab aastateks 2026 ja 2027 tegevustoetust summas 13 700 000 eurot, sealhulgas 1 % lepingu artikli 6 lõikes 6 osutatud ettenägematute kulude reservi jaoks. 2026. aasta tegevustoetus on 6 873 493 eurot, sealhulgas 68 734,93 eurot kõnealuse ettenägematute kulude reservi jaoks.
3. Jaapani valitsuse osalustasu kehtestatakse ja nõutakse järk-järgult sisse vastavalt lepingu artikli 6 lõigetele 5 ja 10.

4. Ilma et see piiraks lepingu artikli 14 lõike 4 kohaldamist, maksab Jaapani valitsus käesoleva jao lõigetes 2 ja 3 osutatud tegevustoetust ja osalustasu kooskõlas Jaapani õigusnormidega ja oma iga-aastaste eelarveassigneeringute piires.

II. Jaapani valitsuse tegevustoetuse automaatne korrigeerimine

1. Artiklis 8 ja käesoleva protokoli artiklis 5 osutatud automaatse korrigeerimise arvutamisel kohaldatakse järgmist korda:
 - a) „konkurentsipõhine toetus“ – programmi „Euroopa horisont“ II samba raames algatatud konkursside kaudu antav toetus, mille puhul saab lõplikud toetusesaajad kindlaks teha automaatse korrektsiooni arvutamise ajal ja millest jäetakse välja finantsmääruse artiklis 207 sätestatud rahaline toetus kolmandatele isikutele;
 - b) kui juriidiline kohustus allkirjastatakse konsortsiumiga, kasutatakse juriidilise kohustuse algsete summade kindlaksmääramiseks kumulatiivseid summasid, mis on eraldatud Jaapani üksustest toetusesaajatele vastavalt toetuslepingu eelarve soovituslikule jaotusele;
 - c) kõik juriidiliste kohustuste summad, mis vastavad konkurentsipõhisele toetusele, määratakse kindlaks eCorda abil ja need võetakse aasta N+2 veebruari teisel kolmapäeval;

- d) „mittesekkumiskulud“ – muud programmi „Euroopa horisont“ kulud kui konkurentsipõhised toetused, sealhulgas toetuskulude, programmipõhise halduse ja muude meetmetega seotud kulud;
- e) summasid, mis on eraldatud rahvusvahelistele organisatsioonidele kui üksustele, mis on lõplikud toetusesaajad, käsitatakse mittesekkumiskuludena.

2. Mehhanismi kohaldatakse järgmiselt.

- a) Aasta N puhul kohaldatakse aasta N selliste kulukohustuste assigneeringute kasutamisega seotud automaatseid korrektsioone, millele on lisatud summa vastavalt lepingu artikli 6 lõikele 6 lähtuvalt käesoleva jao punkti 1 alapunktis c osutatud eCorda andmetest aasta N ja aasta N+1 kohta aastal N+2; arvesse võetakse nende programmi „Euroopa horisont“ II samba raames antavate konkurentsipõhiste toetuste summat, mille kohta on andmed kättesaadavad korrektsiooni arvutamise ajal.
- b) Alates aastast N+2 ja kuni aastani 2029 lahutatakse aastaks N automaatse korrigeerimise summa arvutamiseks järgmised näitajad:
 - i) selliste konkurentsipõhiste toetuste kogusumma, mis on programmi „Euroopa horisont“ II samba raames jaotatud Jaapani valitsusele või Jaapani üksustele aasta N eelarveassigneeringutega seoses võetud kulukohustustena, ning

ii) Jaapani valitsuse tegevustoetuse summa aastal N, välja arvatud lepingu artikli 6 lõikes 6 osutatud ettenägematute kulude reserv, korrutatuna A ja B suhtega, mis on sätestatud järgmiselt:

- A. aasta N kulukohustuste assigneeringutest programmi „Euroopa horisont“ II samba jaoks antud konkurentsipõhiste toetuste summa, mida suurendatakse kooskõlas lepingu artikli 6 lõikega 6, ning
- B. programmi „Euroopa horisont“ II samba raames aasta N heaks kiidetud eelarveliste kulukohustuste assigneeringute kogusumma, sealhulgas mittesekkumiskulud.

III. Jaapani valitsuse rahalise panuse ja Jaapani valitsuse tegevustoetuse suhtes kohaldatava automaatse korrektsiooni maksmine

1. Euroopa Komisjon esitab Jaapani valitsusele niipea kui võimalik, kuid hiljemalt eelarveaasta rahastamisnõude esitamise ajaks järgmise teabe:

- a) käesoleva lisa I jao punktis 2 osutatud tegevustoetuse suurus;
- b) lepingu artikli 6 lõikes 10 osutatud osalustasu suurus ning

- c) alates aastast N+2 programmi „Euroopa horisont“ selle osa puhul, kus selline teave on vajalik automaatse korrektsiooni arvutamiseks, Jaapani üksuste kasuks programmi „Euroopa horisont“ II samba raames võetud kulukohustuste tase, jaotatuna vastavalt eelarveassigneeringute aastale ja sellega seotud kulukohustuste kogusummale.
2. Hiljemalt iga eelarveaasta juunis esitab Euroopa Komisjon Jaapanile rahastamisnõude, mis vastab käesoleva protokolli kohasele Jaapani valitsuse panusele. Rahastamisnõudes nähakse ette Jaapani valitsuse rahalise panuse maksmine hiljemalt 30 päeva jooksul pärast rahastamisnõude esitamist. Kui leping allkirjastatakse pärast 1. aprilli 2026, siis käesoleva protokolli esimesel rakendusaastal esitab Euroopa Komisjon esimese rahastamisnõude 60 päeva jooksul alates lepingu allkirjastamisest.
3. Alates 2029. aastast kajastatakse rahastamisnõuetes igal aastal ka aasta N–3 eest makstud tegevustoetuse suhtes kohaldatava automaatse korrektsiooni summat. Eelarveaastatel 2029 ja 2030 tasub Jaapani valitsus või tasutakse Jaapani valitsusele summa, mis tuleneb Jaapani valitsuse poolt 2026. ja 2027. aastal makstud tegevustoetuse suhtes kohaldatud automaatsest korrektsioonist.

4. Jaapani valitsus maksab oma käesoleva protokolli kohase rahalise panuse vastavalt käesolevale jaole. Kui Jaapani valitsus ei ole makset tähtajaks teinud, saadab Euroopa Komisjon ametliku meeldetuletuskirja. Rahalise panuse tasumisega viivitamise korral peab Jaapani valitsus maksma viivist laekumata summalt maksetähtpäevast alates. Maksetähtpäevaks maksmata saadaolevate summade intressimäär on sama suur kui maksetähtpäeval Euroopa Keskpanga eurodes tehtavate põhiliste refinantseerimistehingute puhul kehtiv intress, mis on avaldatud maksetähtpäeva kuu esimesel kalendripäeval *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias ja millele lisandub kolm ja pool (3,5) protsendipunkti.
-

SAMAVÄÄRSETE JAAPANI PROGRAMMIDE,
TEGEVUSTE, MEETMETE, PROJEKTIDE
VÕI ERANDJUHTUDEL NENDE OSADE LOETELU

Järgmist mittetäielikku loetelu käsitatakse Jaapani programmide, tegevuste, meetmete, projektide või erandjuhtudel nende osadena, mis on samaväärsed programmi „Euroopa horisont“ II sambaga.

- Areneva teaduse ja tehnoloogia alusuuringud (CREST) ja strateegiline alusuuringute programm, mida haldab Jaapani teadus- ja tehnoloogiaamet (JST)
 - Areneva tehnoloogia teadusuuringud (ERATO) ja strateegiline alusuuringute programm, mida haldab JST
-

EUROOPA LIIDU
JA JAAPANI VALITSUSE
ÜHISDEKLARATSIOON LEPINGU ARTIKLI 11 KOHTA

Nimetatud säte ei piira Euroopa Liidu ja Jaapani valitsuse seisukohta koostöö kohta Euroopa Prokuratuuriga mis tahes muu Euroopa Liidu ja Jaapani valitsuse vahelise olemasoleva või tulevase lepingu kohaldamisel.

EUROOPA LIIDU JA JAAPANI VALITSUSE ÜHISDEKLARATSIOON
JAAPANI VALITSUSE ÜHINEMIST TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI
RAAMPROGRAMMIGA „EUROOPA HORISONT“ (2021–2027) KÄSITLEVA
PROTOKOLLI I LISA I JAO KOHTA

Mis puudutab 2026. ja 2027. aasta tegevustoetuse summasid, mis on sätestatud Jaapani valitsuse ühinemist teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Euroopa horisont“ (2021–2027) käsitleva protokoll I lisa I jaos, siis tunnistavad Euroopa Liit ja Jaapani valitsus ühiselt, et eelkõige 2027. aastaks kokku lepitud lahendus on erandlik ja vajalik Jaapani valitsuse eelarvetsükli ajakava tõttu.

Kuigi ühelt poolt Euroopa Liidu ja teiselt poolt Jaapani valitsuse vahelise lepingu, mis käsitleb Jaapani valitsuse osalemist liidu programmides, tingimuste kohaselt kohustub Jaapani valitsus tegema rahalise panuse 2026. ja 2027. aastaks, ei ole Jaapani valitsusel lepingu allkirjastamise ajal Jaapani eelarvetsükli ajakava tõttu võimalik määrata eraldi kindlaks 2027. aasta tegevustoetuse summat.